

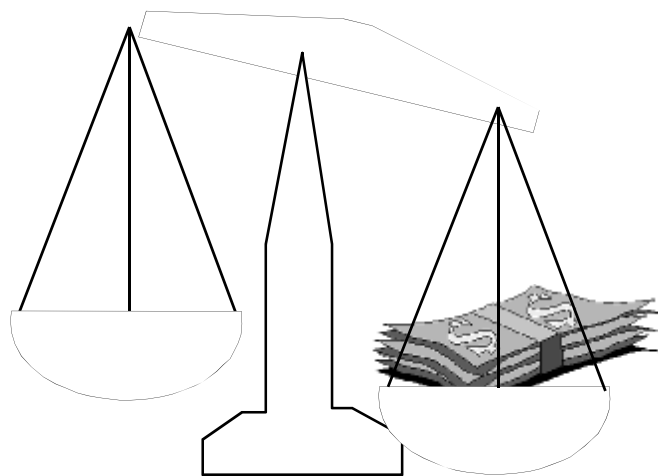

صورت جریان های نقدی

A.M ع. مقبلی

مدیریت وجه نقد

ایجاد توازن بین وجوه نقد در دسترس و نیازهای نقدی آتی ، مهمترین عامل سلامت اقتصادی در هر واحد انتفاعی است.

AM

مدیریت وجه نقد

توازن بین نقدینگی و سود آوری
از مسؤلیتهای مدیران است.

AM

لزوم ارائه صورت جریان های نقدی در صورتهای مالی اساسی

طبق بیانیه شماره یک چارچوب نظری حسابداری مالی (FASB سال ۱۹۷۸)، گزارش مالی باید اطلاعاتی درخصوص چگونگی دستیابی واحد تجاری به وجوه نقد و مصرف آن، چگونگی استقراض و بازپرداخت آن، چگونگی تامین منابع توزیع سود سهام نقدی و دیگر پرداختهای منابع واحد تجاری به مالکان و دیگران ارائه نماید.

لزوم ارائه صورت جریان جریانهای نقدی در صورتهای مالی اساسی

کلیه واحدهای تجاری باید صورت جریان های نقدی را طبق الزامات مندرج در استاندارد حسابداری شماره ۲ تهیه و آن را به عنوان یک صورت مالی مستقل به همراه سایر صورتهای مالی ارائه کنند.

A.M

مزایای صورت جریان های نقدی

۱- سنجش نقدینگی و ارزیابی توان واحد تجاری در ایفای بموقع تعهدات و پرداخت سود و نیازمندیهای نقد.

۲- تسهیل درک عملیات و تفسیر اطلاعات ارائه شده درباره عملیات از طریق شناسایی و ارتباط بین عملیات و جریان های نقدی.

۳- ارزیابی فعالیت های سرمایه گذاری و تامین مالی.

ارتباط بین صورت جریان های نقدی و سایر صورتهای مالی

همانگونه که در مفاهیم گزارشگری مالی تصریح شده، اجزای صورتهای مالی با یکدیگر ارتباط متقابل دارند زیرا منعکس کننده جنبه های مختلف معاملات و سایر رویدادها میباشند. لذا صورت وضعیت مالی، صورت سود و زیان و صورت جریان های نقدی به ترتیب بیانگر وضعیت مالی، نتایج عملکرد و انعطاف پذیری مالی واحد تجاری هستند. هرچند که هیچ یک از آنها تنها در خدمت یک هدف نیست.

صورت جریان های نقدی

* * *

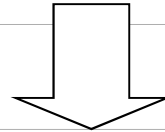
* * *

* * *

مانده اول دوره وجه نقد

خالص جریان های نقدی طی دوره

مانده پایان دوره وجه نقد

* * *

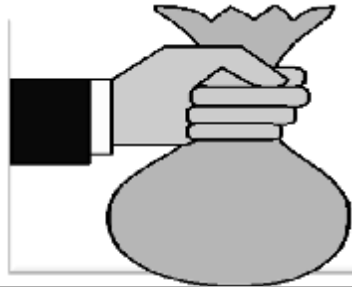
* * *

* * *

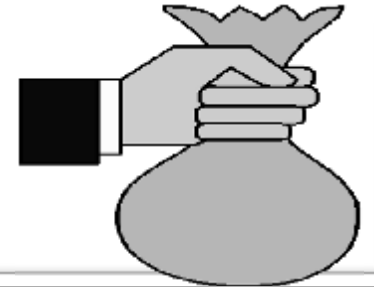
خالص جریان های نقدی طی دوره

مانده وجه نقد در اول دوره

مانده وجه نقد در پایان دوره

نقد و معادلهای نقد

نقد، شامل نقد در دسترس و سپرده‌های دیداری است.

معادلهای نقد سرمایه‌گذاریهای کوتاه‌مدت با نقدشوندگی بالا است که به سرعت قابل تبدیل به مبلغ معینی نقد می‌باشد و ریسک تغییر ارزش آن کم است. مثلاً سررسید آن حداکثر سه ماه از تاریخ تحصیل، باشد

ساختار صورت جریان های نقدی

صورت جریان های نقدی

باید منعکس کننده جریانهای نقدی طی دوره

تحت ۳ سرفصل اصلی به ترتیب زیر باشد:

■ فعالیتهای عملیاتی

■ فعالیتهای سرمایه گذاری

■ فعالیتهای تأمین مالی

فعالیت‌های تأمین مالی

الف. دریافت‌های نقدی حاصل از انتشار سهام یا سایر ابزارهای مالکانه؛

ب. پرداخت‌های نقدی به مالکان برای تحصیل یا بازخرید سهام واحد تجاری؛

پ. دریافت‌های نقدی حاصل از انتشار اوراق بدهی، تسهیلات، اسناد تجاری و سایر استقراض‌های کوتاه‌مدت یا بلندمدت؛

ت. پرداخت‌های نقدی برای تسویه مبالغ استقراض شده؛ و

ث. پرداخت‌های نقدی توسط اجاره‌کننده بابت تسویه بدهی مربوط به اجاره تأمین مالی.

فعالیت‌های سرمایه‌گذاری

الف. پرداخت‌های نقدی برای تحصیل دارایی‌های ثابت مشهود، دارایی‌های نامشهود و سایر دارایی‌های بلندمدت. این پرداخت‌ها شامل مخارج توسعه سرمایه‌ای و دارایی‌های ثابت مشهود ساخته‌شده در داخل واحد تجاری نیز می‌باشد؛

ب. دریافت‌های نقدی حاصل از فروش دارایی‌های ثابت مشهود، دارایی‌های نامشهود و سایر دارایی‌های بلندمدت؛

پ. پرداخت‌های نقدی برای تحصیل ابزارهای مالکانه یا ابزارهای بدهی سایر واحدهای تجاری و منافع در مشارکت‌های خاص (بجز پرداخت‌های مربوط به تحصیل ابزارهایی که معادل‌های نقد محسوب می‌شوند یا سایر ابزارهایی که با مقاصد تجاری یا معاملاتی نگهداری می‌شوند)؛

فعالتهای سرمایه‌گذاری

ت. دریافت‌های نقدی حاصل از فروش ابزارهای مالکانه یا ابزارهای بدهی سایر واحدهای تجاری و منافع در مشارکتهای خاص (بجز دریافت‌های مربوط به ابزارهایی که معادل‌های نقد محسوب می‌شوند یا سایر ابزارهایی که با مقاصد تجاری یا معاملاتی نگهداری می‌شوند)؛

ث. تسهیلات اعطایی به دیگران (بجز تسهیلات اعطایی توسط مؤسسات مالی)؛

ج. وصول تسهیلات اعطایی به دیگران (بجز تسهیلات اعطایی مؤسسات مالی)؛

فعالتهای سرمایه گذاری

چ. پرداختهای نقدی مرتبط با قراردادهای آتی، پیمانهای آتی، قراردادهای اختیار معامله و قراردادهای سوآپ به استثنای مواقعی که این قراردادها با مقاصد تجاری یا معاملاتی نگهداری می شوند یا پرداختهایی که به عنوان فعالتهای تأمین مالی طبقه بندی می شوند؛ و

ح. دریافتهای نقدی حاصل از قراردادهای آتی، پیمانهای آتی، قراردادهای اختیار معامله و قراردادهای سوآپ، به استثنای مواقعی که این قراردادها با مقاصد تجاری یا معاملاتی نگهداری می شوند یا دریافتهایی که به عنوان فعالتهای تأمین مالی طبقه بندی می شوند.

روشهای گزارشگری جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای عملیاتی

۱- روش مستقیم

۲- روش غیر مستقیم

روشهای گزارشگری جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای عملیاتی

روش مستقیم :

بر اساس این روش ناخالص وجوه دریافتی و پرداختی بر حسب طبقات عمده افشا می شود، مگر در مورد برخی جریانهای نقدی که بر مبنای خالص گزارش می شود.

فعالتهای عملیاتی

الف. دریافت‌های نقدی حاصل از فروش کالا و ارائه خدمات؛

ب. دریافت‌های نقدی حاصل از حق امتیاز، حق الزحمه، کارمزد و سایر درآمدهای عملیاتی؛

پ. پرداخت‌های نقدی به عرضه‌کنندگان کالا و خدمات؛

ت. پرداخت‌های نقدی به کارکنان و از جانب آنها؛

فعالیت‌های عملیاتی

ث. دریافتها و پرداختهای نقدی شرکت بیمه بابت حق بیمه‌ها، خسارتها، مستمریها و سایر مزایای بیمه‌ای؛

ج. پرداختهای نقدی یا استردادهای نقدی مربوط به مالیات بر درآمد، به غیر از مواردی که بتوان بطور مشخص آنها را به عنوان فعالیتهای تأمین مالی و سرمایه‌گذاری شناسایی کرد؛ و

چ. دریافتها و پرداختهای نقدی مربوط به قراردادهای منعقد شده با مقاصد تجاری یا معاملاتی.

نمونه

شرکت سهامی عام الف

صورت جریان های نقدی برای سال مالی منتهی به ...

بخش جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای عملیاتی - روش مستقیم

یادداشت

مبلغ

میلیون ریال

۱۰۵،۰۰۰

(۷۰،۰۰۰)

(۲۵،۰۰۰)

(۱،۰۰۰)

(۲۰۰۰)

۷،۰۰۰

وجوه نقد دریافتی از مشتریان

وجوه نقد پرداختی به فروشندگان

وجوه نقد پرداختی به کارکنان

سایر وجوه نقد پرداختی

پرداخت مالیات بر درآمد

خالص جریان ورود وجه نقد ناشی از فعالیتهای عملیاتی

نکته

جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای عملیاتی یکی از شاخصهای اصلی ارزیابی توان واحد تجاری جهت بازپرداخت وامها، حفظ توان عملیاتی واحد تجاری، و پرداخت سود تقسیمی پرداختی بدون استفاده از منابع برونسازمانی می باشد.

در ارائه جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای عملیاتی، بکارگیری یک از روشهای زیر ضروری است:

✓ در صورت کاربرد روش مستقیم، اجزای تشکیل دهنده خالص جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای عملیاتی در صورت جریان های نقدی منعکس می شود.

✓ در صورت کاربرد روش غیر مستقیم ، خالص جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای عملیاتی در صورت جریان های نقدی انعکاس می یابد و صورت تطبیق آن با سود یا زیان دوره از طریق یادداشتهای توضیحی ارائه می شود.

روشهای گزارشگری جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای عملیاتی

روش غیر مستقیم :

که به موجب آن سود یا زیان دوره با انجام تعدیلات* –
دریادداشتهای توضیحی به “خالص جریان های نقدی ناشی از
فعالیتهای عملیاتی” تبدیل میشود .

*تعدیلات:

۱- آثار معاملات و رویدادهای دارای ماهیت غیر نقدی، مثل هزینه استهلاک و
هزینه مزایای پایان خدمت کارکنان.

۲- آثار اقلامی که در سود و زیان سال جاری منظور شده اما جریانهای نقدی
آن در دوره های قبلی حادث شده است یا در دوره های آینده حادث خواهد
شد و بالعکس، مثل افزایش یا کاهش موجودی کالا و حسابهای دریافتنی.

نمونه یادداشت توضیحی

صورت تطبیق سود دوره با خالص جریان ورود وجه نقد ناشی از فعالیت های عملیاتی

مبلغ - میلیون ریال	
۳,۵۰۰	سود دوره
۲,۰۰۰	افزایش در مالیات پرداختنی
۵۰۰	هزینه استهلاک
۴۰۰	خالص افزایش در ذخیره مزایای پایان خدمت
(۳۰۰)	افزایش موجودی مواد و کالا
(۱۰۰)	افزایش در حسابهای دریافتنی عملیاتی
۴۰۰	افزایش در حسابهای پرداختنی عملیاتی
۶۰۰	خالص سایر درآمدها و هزینه ها
۷,۰۰۰	خالص جریان ورود وجه نقد ناشی از فعالیت های عملیاتی

تهیه صورت جریان های نقدی

برای تهیه صورت جریان های نقدی، تمام معاملات و دیگر رویدادهایی که معرف فعالیتهای عملیاتی، فعالیتهای سرمایه گذاری یا فعالیتهای تامین مالی است، شناسایی می شود و به نحو مناسب طبقه بندی و گزارش می شود.

طبقه بندی جریانهای نقدی

در ارائه جریانهای نقدی، رعایت ترتیب سرفصلها و نیز ارائه جمع جریانهای نقدی منعکس شده در هر سرفصل و جمع کل جریانهای نقدی قبل از سرفصل فعالیتهاى تأمین مالی ضرورت دارد.

نمونه

شرکت سهامی عام الف
صورت جریان های نقدی برای سال مالی منتهی به ...

مبلغ
میلیون ریال
۷,۰۰۰
(۷۵۰)
<u>۶,۲۵۰</u>
۱۵۰
<u>۶,۴۰۰</u>
۳۰,۰۰۰
<u>۳۶,۴۰۰</u>

خالص جریان ورود وجه نقد ناشی از فعالیتهای عملیاتی
خالص جریان خروج وجه نقد ناشی از فعالیت های سرمایه گذاری
خالص جریان ورود وجه نقد قبل از فعالیتهای تامین مالی
خالص جریان ورود وجه نقد ناشی از فعالیتهای تامین مالی
خالص افزایش در وجه نقد
مانده وجه نقد در آغاز سال
مانده وجه نقد در پایان سال

* اقلام اصلی هر گروه باید در متن صورتهای مالی افشا شود .

محدودیت سرفصلهای صورت جریان های نقدی

برخی از جریانهای نقدی ممکن است با هیچ یک از سرفصلهای صورت جریان های نقدی ارتباط مستقیم نداشته باشد. این گونه جریانهای نقدی جزو جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای عملیاتی گزارش می شود.

نمونه:

✓ وجوه نقد حاصل از فروش مواد اولیه در یک شرکت تولیدی

✓ وجوه نقد حاصل از خدمات جنبی مانند حمل موردی کالای

فروش رفته

گزارش جریانهای نقدی به طور خالص

© دریافتها و پرداختهای نقدی از جانب مشتریان، هنگامی که جریانهای نقدی عملاً "بیانگر فعالیتهای مشتری باشد و نه واحد تجاری.

© دریافتها و پرداختهای نقدی در رابطه با اقلامی که گردش آنها سریع، مبلغ آنها قابل ملاحظه و سررسید اولیه آنها حداکثر سه ماه باشد.

جریانهای نقدی ارزی

معاملات ارزی تا زمانی که وجه نقد ارزی دریافت یا پرداخت نشود، اثری بر جریان های نقدی ندارد.

در صورت دریافت یا پرداخت معاملات ارزی باید با اعمال نرخ ارز رایج در تاریخ دریافت/پرداخت نقدی (یا نرخ قراردادی) به ریال تسعیر شده و در صورت جریان های نقدی ارائه شود.

معاملات غیر نقدی

الف. تحصیل داراییها در قبال بدهیهای مستقیم یا از طریق اجاره تأمین مالی؛

ب. تحصیل یک واحد تجاری در قبال صدور سهام؛ و

پ. تبدیل بدهی به حقوق مالکانه

معاملات غیر نقدی

تغییرات در چارچوب حقوق مالکانه که مبین طبقه بندی مجدد حسابهای تشکیل دهنده حقوق مالکانه است از قبیل افزایش سرمایه از محل اندوخته ها، جزو معاملات غیر نقدی مستلزم افشا تلقی نمی شود.

واحد تجاری در مرحله قبل از بهره‌برداری

صورت‌های مالی واحد تجاری در مرحله قبل از بهره‌برداری باید شامل اطلاعات اضافی زیر باشد:

انعکاس مبالغ انباشته جریانهای ورودی و خروجی
نقدی از ابتدای شروع فعالیت واحد تجاری در
مرحله قبل از بهره‌برداری در صورت جریان های
نقدی.

طرحهای مزایای بازنشستگی

صورت جریان های نقد برای طرحهای مزایای بازنشستگی
به دلایل زیر ارائه نمیشود:

اهداف تبیین شده برای صورت جریان های نقدی در طرحها مصداق
ندارد و گزارشهای اکچوئری میتواند به تسهیل پیش بینی ها کمک
کند.

صورت جریان های نقدی معمولا منعکس کننده افزایشها و کاهشهای
نقدی بر حسب فعالیتهای مختلف می باشد که این امر به نحو جامع
تری از طریق صورت تغییرات در خالص داراییها گزارش می شود و
صورت جریان های نقدی عموما اطلاعات بیشتری به استفاده کنندگان
صورتهای مالی طرحهای مزایای بازنشستگی ارائه نمی کند.

موارد افشای صورت جریان های نقدی در یادداشتهای توضیحی

- افشای اجزای تشکیل دهنده نقد و معادل‌های نقد
- صورت تطبیق سود (زیان) دوره با جریان خالص ورود (خروج) وجه نقد ناشی از فعالیتهای عملیاتی در روش غیر مستقیم
- معاملات غیر نقدی
- هرگونه محدودیت در استفاده از وجه نقد با اهمیت

خدا نگهدار

متشکرم

ata_moghbeli@yahoo.com